

Asia: VN/7020/2024

Lausuntopyyntö tekoäly- ja tekijänoikeuspienryhmien loppuraporteista

1. Täydentäviä huomioita pienryhmien laatimiin loppuraportteihin

Onko pienryhmä 1: Tekoäly luovassa työssä loppuraportin sisältöön täydennettävää oman toimialasi osalta?

-

Onko pienryhmä 2: Teknologia loppuraportin sisältöön täydennettävää oman toimialasi osalta?

-

Onko pienryhmä 3: Oikeudelliset kysymykset loppuraportin sisältöön täydennettävää oman toimialasi osalta?

-

2.1 TOIMENPITEET

1. Kannatatko esitettyjä toimenpiteitä?

On tärkeää, että tekoälyä säädellään Euroopan unionin laajuisesti yhtenäisellä lainsäädännöllä. Kansallisen lain poikkeussäännöstä ei tule muuttaa sopimuslissenssisäännökseksi. Erillinen kansallinen sääntely heikentäisi suomalaisen tekoälyn kehityksen kilpailukykyä suhteessa muihin maihin sekä estäisi kansainvälistä yhteistyötä. Raportointijärjestelmien rakentaminen ilman kansainvälisen kehityksen huomioimista aiheuttaa kallista ja turhaa lisätyötä kaikille toimijoille. Useimmiten tekoälyjärjestelmien kouluttaminen ja kehittäminen tapahtuu tiedonlouhinnan avulla. DSM-direktiivin mukaisesti tieteellisessä tutkimuksessa tiedonlouhinnalla ei saa olla sopimuksellisia ja teknisiä rajoitteita.

2. Onko jokin toimenpide mielestäsi toista tärkeämpi?

Tärkeimmät toimenpiteet ovat Euroopan tasoiset ja kansainväliset standardit sekä käytänte- ja soveltamisohjeet.

3. Millä tavalla katsot, että toimenpiteet tulisi toteuttaa?

Kansallisen tason säädöksillä ei tule kaventaa tekijänoikeuslain nykyisen tutkimus- ja kulttuuriperintölaitoksia koskevan rajoitussäännöksen 13 b §:n 2 mom. soveltamisalaa.

2.2 KOULUTUS- JA TIEDOTUS

1. Kannatatko esitettyjä toimenpiteitä koulutukseen ja tiedotukseen liittyen?

FUN kannattaa kaikkia tekoälylukutaidon edistämistä ja toteuttamista tukevia toimenpiteitä.

2. Onko jokin ehdotettu teema mielestäsi toista tärkeämpi?

-

3. Millä tavalla katsot, että koulutus ja tiedotus tulisi toteuttaa?

Korkeakoulujen mahdollisuudet toimia tekoälyn tutkimuksessa, kehityksessä ja koulutuksen tarjoajana tulee turvata sekä lainsäädännössä että taloudellisten resurssien avulla. FUN kannattaa yhteistyötä ja tiedonjakamista eri toimijoiden kesken.

2.3 SELVITYKSET

1. Kannatatko esitettyjä aiheita selvitettäväksi?

FUN kannattaa kaikkia aiheita, joilla selvennetään tekoälyn käytön mahdollisuuksia ja rajoitteita.

2. Onko jokin selvityksen aihe mielestäsi toista tärkeämpi?

-

3. Millä tavalla katsot, että selvitykset tulisi toteuttaa?

FUN kannattaa yhteistyötä eri toimijoiden kesken hyödyntämällä myös tieteellisten kirjastojen asiantuntemusta.

3. Lopuksi

Muita huomioita pienryhmien laatimiin loppuraportteihin ja niissä esitettyihin suosituksiin?

Yliopistot toimivat tutkimuksen ja opetuksen kansainvälisessä toimintaympäristössä, jossa yhteistyötä rajoittavia kansallisia ratkaisuja ei pidä tehdä. Ratkaisuilla on vaikutusta tutkijoiden ja organisaatioiden kansainvälisiin toimintaedellytyksiin ja kilpailukykyyn.

Keinänen Anu
FUN Suomen yliopistokirjastojen verkosto